

Dr. Reginald Vospernik:

3. KOROŠKI KULTURNI DNEVI:

Izrabljajmo dane možnosti!

Mariborski „Večer“ je vprašal nekatere ugledne predstavnike slovenske skupnosti v Avstriji in Italiji, kaj si želijo na pragu novega leta v prizadevanju, da bi si slednjič priloževall popolno politično, gospodarsko, socialno in kulturno enakopravnost ter tako zares postali enakopravni državljani in enakovredni članom večinskega naroda.

Predsednik NSKS dr. Reginald Vospernik je na vprašanje, kaj pričakuje slovenska narodna skupnost v Avstriji po zmagi socialistične stranke na parlamentarnih volitvah v zvezi z upravičnimi zahtevami, odgovoril:

1. Dejstvo, da so šestnajst let po podpisu avstrijske državne pogodbe in s tem tudi zaščitnega člena 7 ter skorajda dve leti po dosegu relativne oz. absolutne večine socialistov bistveni deli mednarodnih obveznosti glede narodnostnih skupnosti še vedno neizpolnjeni, je samo po sebi dovolj zgovorno. Krivično pa bi bilo, če bi hoteli, da se stvari sploh ne premikajo. Pod vplivom strnjene volje narodnostne skupnosti same in ne nazadnje po izsledkih, ki jih je moral vzeti na znanje zakonodajalec iz hrupnega leta 1970 in sledečih mesecev, se odgovorni očitno le ukvarjajo z nekim reševanjem. Sodim pa, da ne bo zadoščala zgolj formalnopravna zaščita — kar velja za vse narodnostno ogrožene etnične skupnosti — ampak bo potrebna tudi temeljita preobrazba osnovnih in načelnih odnosov večine do manjšine. Vendar sem glede tega optimist. Vedno manj bo v modi biti proti koroškim Slovincem. To pa s tako ali drugačno stranko na krmilu avstrijske države nima opravka.

2. Koroški Slovenci ne poznamo spektakularnih dogodkov — žal ali na srečo ne. Vendar zavestno odgovorjam na vprašanje, čeprav z rizikom, da me bo kdo označil za zakotnega nacionalista. Najpomembnejši dogodek v letu 1971 je po moji presoji iziditev v Koroško kmetijsko zbornico meseca novembra. Tam smo dosegli s slovensko listo 1335 glasov, več kot nekaj let poprej. Na porast glasov pa smo že zdavnaj pozabili upati.

Ta uspeh je prišel v trenutku, ko so večje strankarske organizacije številčno izgubile. Prvič po letu 1945 so narasli slovenski glasovi na deželni ravni, čeprav je kandidiral na listi socialističnega Arbeitsbauernbunda slovenski deželni poslanec Hanzej Ogris na vidnem mestu. Naši kmetje vidijo, da more le strankarsko neodvisni mandator učinkovito zagovarjati interese našega podeželja. Ta uspeh obligira Narodni svet tudi za prihodnje.

3. Težko je odgovoriti v dveh stvarkih na tako kompleksno problematiko. Narodna skupnost in njeno zastopstvo bi morala izčrpati vse zakonite možnosti za doseg pravic — dvomim, da smo to storili doslej dovolj. Znani manjšinski strokovnjak dr. Theodor Veiter je pred nedavnim pred gradščanskimi Hrvati na Dunaju dejal, da so skoraj docela neizrabljene možnosti raznih pritožb na zunajavstrijske forume.

Na drugi strani pa bi morala biti seveda tudi naša nenehna skrb, da krepimo narodno zavest med našimi ljudmi in jih napotimo k temu, da svoje pravice res uporabljajo. Verjetno se niti ne zavedamo, da prepličlo izrabljamo dane možnosti. Naše pravice po členu 7 — skupen in jasen, sodobnemu času prilagojen vaješinsko-politični koncept, ki ga podpirajo vse politične sile med koroškimi Slovenci — so za zakonodajalca najprimernejša konfrontacija, da se loti resno in globalno rešitve.

Na drugo vprašanje, kaj sodi o dosedanji pomoči matičnega naroda, pa je dr. Reginald Vospernik na kratko odgovoril:

Pomoč Slovenije mora po obsegu in obliki biti takšna, kakršno želi manjšina in kakršna je manjšini najbolj v prid.

Močan vpliv socialnih sprememb na narodni sestav Južne Koroške

Kot je znano — naš list je o tem že poročal — so bili v dneh od 27. do 29. decembra 1971 v Delavski zbornici v Celovcu 3. koroški kulturni dnevi. Lahko rečemo in trdimo, da so le-ti imeli spet prodoren uspeh. Glavna

tema prvega dne je bilo predavanje znane-ga poznavalca koroške in slovenske zgodovine prof. dr. Boga Grafenauerja „Mitologija koroške zgodovine pri Slovencih in Nemcih“. (Glej Naš tednik, štev. 53, 30. dec. 1971).

venščine upadata, čim nižja je starostna struktura prebivalstva.

Izsledki ankete, ki jo je napravil raziskovalni kolektiv, ponazarjajo, da mora biti delo Slovencev usmerjeno predvsem na področja, ki se bodo v prihodnosti še bolj razširila.

Predavanje o »Združevanju občin na dvojezičnem Koroškem« je prebral dr. Pavel Apovnik, ki je sestavil referat skupno z dr. Vladimirom Klemenčičem, profesorjem na ljubljanski univerzi. Koroški Slovenci združevanja občin načelno ne odklanjajo, v kolikor jim to prinaša ugodnosti. Jasno pa je, da tako združevanje ne sme ožiti pravic, ki so zajamčene v državni pogodbi iz leta 1955. Združevanje se mora ozirati na narodni sestav prizadetih občin. Z novo ureditvijo občin je tudi povezano vprašanje dvojezičnih šol. Predlogi predvidevajo, da bodo opuščene nekatere »polno razvite« štirirazredne šole, ki imajo precejšnje število učencev in okoli polovice ali pa celo 100 odstotkov prijavljenih otrok. Možnost za ustrežni in zadovoljivi pouk v materinščini po novi ureditvi nikakor ne bi smela trpeti.

Glavna tema drugega dneva je bila seveda podrobna slika o štirih južnokoroških vaseh. Vprašanja, ki bodejo prebivalce, so skupna, ne glede na narodno pripadnost oz. priznanje. Jasno pa je, da so zaradi družbenih okoliščin posledice za Slovence mnogo bolj občutne kot pa za pripadnike večinskega naroda. Naloga vodilnih dejavnikov v deželi je, da se ozirajo predvsem na to, in pomagajo Slovincem doseči ureditev, ki jim ne bo škodovala, ampak bo podpirala vse njihove težnje za ohranitev narodne in kulturne samobitnosti ter za doseg uestvrstnega napredka.

KRATKE VESTI

● Papež Pavel VI. je v svojem novoletnem nagovoru zahteval „novo pravičnost“, ki naj bi dala vsem ljudem na svetu mir. Mir pa mora temeljiti na „resničnem redu“ in ne sme biti zgrajen na pretnji in izsiljevanju.

● Zvezni predsednik Franz Jonas in zvezni kancler dr. Kreisky sta v svojih novoletnih nagovorih dejala, da bi morala biti v letu 1972 glavna naloga politikov skrb za polno zaposlitev državljanov. Oba vrhunska politika soglašata, da bo ta cilj letos težje doseči kot v preteklih letih, vendar gledata v prihodnost optimistično.

● Strokovnjaki so preračunali, da bi morala Francija imeti 134 milijonov prebivalcev, da bi dosegla dober gospodarski položaj.

● 1. januarja je v pariški kliniki Necker, v starosti 83 let, umrl svetovno znani francoski pevec šansonov Maurice Chevalier. Državni predsednik Pompidou je ob njegovi smrti poudaril, da je pokojni umetnik sedemdeset let predstavljal „pariški šarm“.

● V ponedeljek so zahodnopakištanske oblasti izpustile na svobodo 51-letnega bengalskega ljudskega voditelja šejka Madžiburo Rahmana. Predsednik Buto meni, da si bo s tem ustvaril ugodne pogoje za rešitev spora z Indijo.

Zaradi praznikov obsega današnja številka samo štiri strani!

Dvojezičnost - korist za oba naroda

Drugi dan Koroških kulturnih dni je bil posvečen socialnemu položaju in družbenim spremembam krajev na slovenskem Koroškem. Kot prvi je predaval dr. Andrej Moritsch, asistent na dunajski univerzi, o »Socialno-geografskem razvoju katastrske občine Št. Pavel na Zilji v preteklih 150 letih«. Predavatelj je nanizal vrsto dejavnikov, ki so silili in še silijo kmete, da opuščajo svoj poklic in se posvečajo drugim, nekmečkim dejavnostim. Taki dejavniki so npr. agrarna prenaseljenost, prevelika razdrobljenost kmetijske površine na razne lastnike, tako da kmetijstvo nima več pravih izgledov za prihodnost, ter boljši izgledi za socialni napredek v nekmečkih poklicih. Značilno za ta kraj je tudi, da so se ljudje odseljevali predvsem v večja središča, kot so Beljak, Celovec in drugi industrijski kraji, da pa jih skoraj sploh ni pritegnil Šmohor. Vzrok za spremembo narodnostne slike vidi predavatelj zlasti v dejstvu, da so si ljudje pričakovali boljše socialno napredovanje v nemški družbi. Prav zaradi tega je bistvena naloga koroških družbenih občil, da opozarjajo ljudi na izredni kulturni in praktični pomen znanja slovenskega jezika. Nehati pa bi se moralo tudi stalno omalovaževanje slovenščine in družbeni pritisk na Slovence.

Kot je bilo predavanje dr. Moritscha prva podrobna slika neke južnokoroške, v preteklosti docela slovenske katastrske občine, tako je raziskovalni kolektiv 12 študentov, dijakov in delavcev zoral ledino pri »Socioekonomski in prostorski analizi južne Koroške na primeru štirih vasi«. Te štiri vasi so Dob pri Pliberku (Štefan Pinter), Globasnica (Marjan Šturm), Čahorče pri Kotmari vasi (Vinko Wieser) ter Ločilo pri Brnci na Zilji (Valentin Sima). Skupna vsem vasem je kmetijska struktura prebi-

valstva ter zdaj večji, zdaj manjši delež nekmečkega prebivalstva. Največji delež kmečkega prebivalstva ima Dob, kmetije so precej majhne, okoli 70 odstotkov prebivalcev je zaposlenih v vasi, ki nima nobene industrije, kakih 30 odstotkov je zaposlenih v nekmečkih dejavnostih in to izven domače vasi. Najbližji kraj, ki ima nekaj industrije, je Pliberk, sicer pa morajo ljudje na delo v Celovec, druge kraje Koroške in Avstrije ali pa celo v inozemstvo (predvsem Švica). Podjetje »Gorenje« iz Velenja, ki je hotelo zgraditi obrat v Pliberku, bi lahko omogočilo zaposlitev precejšnjemu številu ljudi, a znani vzroki so preprečili ta načrt. Slična je podoba v Globasnici, le da je tam število tistih, ki morajo na delo v oddaljene kraje, nekoliko manjše.

Za Čahorče in Ločilo pa je značilna bližina dveh mestnih središč, Celovca in Beljaka. Okoli 50 odstotkov prebivalcev Čahorčehodi na delo, predvsem v Celovec, medtem ko na Ločilu niti 50 odstotkov ljudi ni več zaposlenih v domači vasi. V Čahorčah je še nekaj ljudi, ki jim nudi kmetijstvo stranski zaslužek, na polju delajo predvsem žene in otroci, zadnje leto se je tudi povečalo število delovnih mest v domači občini. Ločilo leži na glavni prometni žili iz Beljaka proti Jugoslaviji in Italiji, vas je že močno urbanizirana, večina nekmečkega prebivalstva si išče delo izven domače vasi.

Odseljevanje tare vse štiri kraje, mladina ne vidi izgledov za prihodnost in si poišče zaposlitev tam, kjer jo najde. Razseljevanje in razslojevanje sta tudi važen vzrok za raznarodovanje, ki napreduje najhitreje pri nekmečkem prebivalstvu. Socialna odvisnost in odrezanost od prejšnjega okolja pač pospešujeta tak razvoj. Zlasti za Čahorče je značilno, da znanje in uporaba slo-

Nobenih mej za umetnost in literaturo

Zadnji dan Koroških kulturnih dni je bila v središču literatura in umetnost.

Dr. Jože Koruza je govoril o koroških slovenskih ljudskih pisateljih in o ljudski književnosti vobče. Dr. Koruza je orisal tako imenovane »bukovnike«. »Bukovniki« so bili tisti ljudski prosvetarji, ki so prinesli izobrazbo med ljudstvo še pred vpljavo šolske obveznosti. In vprav na Koroškem so bili najbolj nadarjeni in najbolj ustvarjalni ljudje, katerih delovanje je doseglo svoj višek v pesniških stvaritvah Andreja Susterja Drabosnjaka.

Za njim je Janez Höfner referiral o temi »K umetnostnozgodovinski interpretaciji beljaškega slikarskega kroga v 15. stoletju«. V bistvu se je predavatelj držal mnenj in stališč na tem področju znanih strokovnjakov, kot sta jih izčrpno že podala Demus in Stelè. Mirko Juteršek pa je predaval o sodobnih likovnih umetnikih, ki so obogatili koroško likovno umetnost. Tu je Juteršek omenil Valentina Omana, Zorko Weiss in Gustava Januša.

V okviru kulturnih dni je bil v modri dvorani Doma glasbe tudi literarni večer

sodobnih koroških slovenskih pesnikov in pisateljev. Iz vsega tega, kar so posamezni literati povedali na tem večeru, se da sklepati, da vsak posamezni umetnik predstavlja svojevrstno stvariteljsko osebnost. Tu je Milka Hartmanova, katere impresije so zakoreninjene v zdravem, idiličnem kmečkem življenju, kar se zrcali tudi v njenem stilu. Pesmi Andreja Korkota obravnavajo podobne teme kot prej omenjena pesnica. Verze prepleta dvom in kritično razmotrivanje. Predvajana dela Valentina Polanška se gibljejo med ljudsko posebnostjo in nekakšno neživljenjsko znanstvenostjo. Najbolj originalen med koroškimi literati pa je prav gotovo Gustav Januš, ki z otroško naivnostjo in nepotvorjeno šaljivostjo opisuje življenje, ki ga obdaja. Kratke zgodbe, ki jih je čital Janko Messner, pričajo stilno spretnost, velik dar za opazovanje in smisel za dramatičnost. Končno se je predstavil še Florijan Lipuš, ki je prebral nekaj odstavkov iz svojega novega romana. V svojem delu z uspehom uporablja stilna sredstva moderne literature.

Der Diskussionsabend der Liga für Menschenrechte und die Heimatdienstler!

Am 28. 12. 1971 erschien in der VZ ein Leserbrief, der sich mit dem Diskussionsabend am 10. 12. beschäftigt, der am Tag der Menschenrechte von der Österreichischen Liga für Menschenrechte im Konzerthaus zu Klagenfurt abgehalten wurde. Bei dem Schreiber F. H. dürfte es sich ziemlich sicher um einen jener Herren handeln, die in geschlossener Reihe als Entsandte einer „wichtigen“ kärntner Organisation zugegen waren, um das Mehrheitsvolk „zu vertreten“. Was meine Person betrifft, so bekenne ich offen, daß ich, da ich dem Mehrheitsvolke angehöre und zum Gegensatz mancher Herren aus dieser Organisation, die slowenische Sprache weder sprechen noch verstehen kann, den KHD keineswegs als meinen Vertreter ansehe und anerkenne! Man begeht in Kärnten auf deutscher wie auf slowenischer Seite einen entscheidenden Fehler, wenn man dem KHD und angeschlossenen Organisationen im positiven Sinne zu große und wichtige Bedeutung beimißt!

Der Heimatdienst von heute ist nicht mehr der Heimatdienst von 1920! Sein Wirken und Auftreten in unserer Zeit ist mehr oder weniger bedeutungslos und überflüssig geworden! Die „Macht“ und „Wichtigkeit“, die er scheinbar besitzt, könnte man mit Seifenblasen vergleichen, die zerplatzen würden, wenn alle jene, und es sind derer nicht wenig, die anderer Meinung als jene Herren sind, den Mut hätten, ihre Ansichten öffentlich kundzutun. Das gilt auch für die Slowenen! Mit Versteckenspielen und Trägheit, sowie mit unnötiger „Angst“ vor dem Gegner, wird man weder Fortschritt, noch das Ziel erreichen! Es ist daher wichtig, daß alle fortschrittlichen und zeitgemäß denkenden Kräfte im Mehrheitsvolk sowie die gesamte slowenische Volksgruppe aufstehen, zusammenhalten und ausdauernd, sachlich und vernünftig das Problem in Angriff nehmen. Dabei wäre es vor allem wichtig, zu erwartenden Gegenstößen jener Leute, die immer wieder behaupten, daß sie für die Rechte der Volksgruppen sind, keine Aufmerksamkeit zu schenken. Radikales Vorgehen, welches ein Redner der Diskussionsrunde damals angekündigt hat, ist jedoch striktest abzulehnen, weil man damit das Gegenteil erreicht und das auf die Mühlen des KHD nur willkommenes Wasser wäre. Die Anwendung von radikalen Mitteln, die Lösung des Volksgruppenproblems betreffend, wäre nebenbei also auch äußerst unklug!

Was die „leichtfertige“ Behauptung Dr. Veiters betrifft, so gibt sich F. H. sehr aufgebracht darüber und bringt es gerade so heraus, als würden sich die österreichischen und deutschen Urlauber an zweisprachigen Ortstafeln stoßen. F. H. muß aber bedenken, daß nur ein kleiner Prozentsatz so denkt und urteilt wie er und Genossen!

ŠT. VID V PODJUNI

V nedeljo, 7. novembra 1971, je bila v Žitari vasi poroka Marka Asel, Oslovega v Rikarji vasi in Marjetice Hafner iz Malčap. Poročno slavje se je nadaljevalo v gostilni pri Mohoriču, kjer so prišli vsi svatje na svoj račun.

Teden pozneje, v nedeljo, 14. novembra 1971, pa je bila pri fari poroka s sv. mašo Jožefa Prunča, mladega Radarja in Mokrijah, in Marice Wutte, Rotarjeve v Pogrc̄ah. Poročil ju je g. Poldej Zunder, ki je nadomeščal odsotnega g. župnika Vesela. Svatba je bila v hotelu Adolfa Piceja, kjer je bila nevesta že več let zaposlena v sezoni.

Mladim družinam želimo veliko uspeha in sreče na njih skupni življenjski poti.

17. novembra 1971 je bil pri fari pogreb 58-letnega Šimana Richterja, Cirkovnikovega očeta v Št. Vidu, ki je po par tednih težke bolezni zapustil to solzno dolino. G župnik in pevci so se od rajnega poslovilo v govorom oziroma petjem. 25. novembra 1971 je bil v Vajškri — Landskronu pogreb Luke Hafnerja, Ravnikarja v Št. Vidu, ki je bil na obisku pri svoji hčerki, kjer je po petih dneh težke bolezni umrl v 87. letu starosti. Pogreba v Št. Rupertu pri Beljaku se je udeležilo lepo število sorodnikov, sosedov in znancev.

Rajnama želimo večni mir, žalujočim sorodnikom pa velja naše toplo sožalje.

Abgesehen davon kann jener, der sich im Urlaub über solche Dinge aufregt, auch zu Hause bleiben. Der Fremdenverkehr würde darunter bestimmt nicht leiden.

Daß der Massenbesuch nur durch das Zusammentreiben der slowenischen Gymnasialen zustande kam, ist unwar! Der Großteil der anwesenden Jugend stand hinten und an beiden Seiten der Sitzreihen entlang. Trotzdem waren alle Plätze besetzt. Wenn F. H. meint, daß alle jungen Leute Slowenen waren und immerhin nur ein Teil erschienen ist, so ist damit der Beweis erbracht, daß es die slowenische Volksgruppe doch gibt, daß sie lebt und der Bau des slowenischen Gymnasiums doch sehr dringend ist. Ich danke Ihnen, F. H.! Übrigens wäre bei einem schlechten Besuch der Veranstaltung der Besuch durch die Anwesenheit der Heimatdienstler nicht nennenswerter geworden! Daß sich das Publikum im Verlaufe der Wortmeldungen intolerant verhalten hat, ist eine pure Erfindung! Die Diskussion verlief sachlich und ruhig. Lediglich ein Redner aus der Runde von F. H., der sich wie erwartet wieder mit der Vergangenheit beschäftigt hat und somit am Thema vorbeisprach, weil man sich mit der Gegenwart und Zukunft beschäftigte, sorgte für ein wenig Heiterkeit. Das ist bei allen Diskussionen so! Auch

Slovenski prispevek k sinodalnemu zasedanju

Kot je znano, je bilo od 25. do 27. novembra 1971 v Celovcu prvo sinodalno zasedanje. O tem so koroški časopisi — slovenski kot nemški — obširno poročali. Zaradi tega o podrobnostih ne bomo več govorili. Pač pa bi radi na tem mestu povedali nekaj misli, ki jih v našem časopisu še nismo čitali. Misli so vzete iz lista „Sinodalne informacije“.

Slovenski prispevek v prvem zasedanju

Premnogi izmed nas so čutili, da pričenjamo razdobje duhovne rasti in da bo odslej naša odgovornost za bodočnost Cerkve v dvojezičnem predelu škofije mnogo večja. Predstavniki koroške Cerkve in sinodalni odbori so pri izvedbi prvega zasedanja upoštevali našo kulturno in jezikovno samobitnost. Uvodna četrtkova sv. daritev je v pesmi in molitvi poudarjala bratsko soglasje dveh narodov, nadpastirjeva dvojezična beseda je soglasje še podčrtala. Dvojezični napis na ozadju sejne dvorane, slovenska beseda v parlamentarnih razpravah, slovenska pesem ob zaključnih liturgijah vseh treh dni, odlični prispevek naših sinodalov k poteku in uspehu zasedanja in ne nazadnje dokaz interesa za naše sinodalno delo po odličnih gostih iz Slovenije in Trsta podčrtavajo našo zavest odločilnega koraka našega naroda v lepšo duhovno in kulturno bodočnost.

In kaj je bilo za slovenske sinodale še posebno lepo?

Vzajemno z nemškimi brati smo nemško in slovensko molili vero in očenaš in dvojezičnost je dala ubrano harmonijo enega Duha. Skupno z nami so nemški bratje peli med sinodalno liturgijo tudi naše pesmi in mi smo se pridruževali njihovim spevom.

Župnik Čebul je ob četrtkovem večernem obredu govoril o binkoštnem čudežu med sinodo in tako izpovedal občutje večine sinodalov.

V Tinjah se je petkovo in sobotno jutro sešla družbica naših sinodalov k sv. daritvi, sodarovani z duhovnimi brati iz Slovenije in Trsta, in doživljala čudovito lepoto duhovne družine naroda v malem.

Sinodalni sklep o čuvanju slovenske kulture in jezika v okviru cerkvene prosvete odraslih ima značaj ustavnega člana sinodalne naše škofije.

Skrb Cerkve za dvojezičnost otroških vrtaric našega predela škofije in dežele je dragocen prispevek za zdravo sožitje obeh narodov-sosedov.

Častni gostje iz Slovenije in Trsta so v radiu in časopisju v obeh jezikih izjavljali svoje zadovoljstvo nad potekom zborovanja in nad upoštevanjem naših kulturnih teženj v koroški Cerkvi in dodajali dragocene splošne vtise in nasvete k sinodi.

bei den Debatten im Nationalrat oder Landtag. Mit Intoleranz hat das nichts zu tun.

Jene Herrn haben wohl das erste Mal an einer Diskussion teilgenommen und wissen daher nicht Bescheid. Sie werden sich mit der Zeit auch daran gewöhnen, oder man muß eben zu Hause bleiben. Es ist doch schön, wenn es auch im Verlaufe von Sitzungen, Tagungen usw. Momente gibt, in denen gelacht wird. Gott sei Dank ist das Lachen gesund und nicht verboten. F. H. schreibt von einer Minderheit. Bei dieser Diskussion war keine Minderheit im üblichen Sinne zugegen. An ihr haben Menschen teilgenommen, die sich für die Lösung des Problems interessieren und vor allem im Sinne der Menschenrechte und Grundfreiheiten, im Sinne des Staatsvertrages denken, hier also eine positive Haltung einnehmen. Wenn eine Minderheit zugegen war, dann waren es in meinen Augen die Herren vom Heimatdienst! Ihnen würde es nicht schaden, wenn sie die Menschenrechte und Grundfreiheiten studieren und kennenlernen würden, um zu wissen, worum es bei Veranstaltungen der Liga überhaupt geht.

Was die vielzitierten Beiträge zur Verständigung zwischen Mehrheit und Minderheit im Lande angeht, so glaube ich sagen zu dürfen, daß der KHD und seine Organisationen dafür noch nichts positives geleistet haben!

Herbert Guttenbrunner, junior
9065 Ebenthal

iz izjav gostov na sinodalnem zasedanju

„K sinodi vam iskreno čestitam. A zavedajte se odgovornosti, pred katero vas postavlja vaša sinoda in sklepi, ki so bili že sprejeti. Odpirajo se vam nove možnosti, pričakujejo vas nove težave, a skupno delo ne ostaja brez uspehov in dobrih sadov.“

(Škofov vikar dr. Lojze Škerl, Trst)

„Vsaka sinoda je tudi za druge škofije, tudi za naše slovenske, lahko dragocena. Prav zato slovenske škofije ne bodo mogle mimo gradiva te celovške sinode, tem bolj, ker so v pripravi te sinode velik delež prispevali koroški Slovenci in bodo iz njenih sklepov v veri tudi sami živeli in našli.“

(Kanonik Rafko Lešnik, Ljubljana)

„Občudoval sem zavest odgovornosti pri vseh delegatih. Sinodali so odločili nekaj prispevati Cerkvi na Koroškem. Posebno me je veselilo, da je bila sinoda predlogom manjšine tako naklonjena. Vedno je prišlo do velike večine glasov, ko je šlo za pravice manjšine. Prepričan sem, da bodo moji rojaki v Ljubljani to priznali. V tem smislu bom poročal. Upam, da bo sinoda obe narodnostni skupini zblížala.“

(Kanonik dr. Ivan Merlak, odgovorni urednik ljubljanske „Družine“)

SVETNA VAS

(† Franc Lausegger)

Dne 14. decembra 1971 nas je pretresla žalostna vest, da nas je za vedno zapustil daleč naokoli znani in priljubljeni Franc Lausegger, pd. Mečič v Svetni vasi. Med delom na domu ga je zadela srčna kap, zgrudil se je na tla in tako nenadno padel v naročje smrti.

Franc Lausegger se je rodil leta 1905 v

gostoljubni hiši pri pd. Rotu na Šentjanških Rutah. Pri tej hiši je vladala molitev in pesem; mlademu Francu se je ukoreninilo oboje krepko v srce. Ko je bil rajni Rotov oče še pri moči in Franc še doma, se je pri tej hiši prepevalo iz dneva v dan, posebno ob času košnje, ko so kosili te razsežne Rotove travnike. V ranem jutru ali ob mraku, vselej se je čula v dolino lepa domača pesem iz grl Rotovih koscev. Najrajši so prepevali tisto: „Eno drevce mi je zrastle...“

Ko je bil rajni Franc star 24 let, se je pri-

† DR. FRANČEK PRIJATELJ

Tik ob zaključku lista smo zvedeli nadvse pretresljivo novico, da je neizprosna smrt pretekli ponedeljek, 3. januarja 1972, zvečer iztrgala iz naše srede č. g. dr. Frančka Prijatelja, ki se je z avtom smrtno ponorečil.

Pokojni je več let zelo uspešno deloval

Pokojnik krščuje otroka naših izseljencev

kot izseljenski duhovnik med našimi rojaki v Zahodni Nemčiji — v Mannheimu, Frankfurtu in okoliških krajih. Obširneje bomo poročali prihodnjič.

Naj mu bo Vsemogočni bogat plačnik, hudo prizadetim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

DRUGO SINODALNO ZASEDANJE OD 11.—13. MAJA 1972

Med prvim sinodalnim zasedanjem se je izkazalo, da je bila snov preobširna in je sinodali niso mogli obdelati po predvidenem načrtu. Zato je prezidij sklenil, da bo drugo sinodalno zasedanje od 11.—13. maja 1972; na njem bodo sinodali razpravljali o predlogah, ki so prvič ostale neobdelane, in po možnosti tudi o novih.

Zaključno sinodalno zasedanje pa bo v dneh od 26.—28. oktobra 1972. Snov, ki bi tedaj ostala neobdelana, bo moral potem obravnavati bodoči škofijski svet.

DUNAJSKO NOVO MESTO

Nahajam se v bolnici in se spominjam vseh rojakov, dobrotnikov in sorodnikov v Rožu, ki so bili dobri z menoj v zadnjih počitnicah. Želim vsem zdravo, blagoslovljeno leto 1972 in vse prisrčno pozdravljam.

Brat Dominik Noč

ženil na majhno kmetijo, k pd. Mečiču v Svetno vas. Postal je nadvse dober družski mož in oče. Kljub zakonskim težavam, ki se pojavijo v zakonskem življenju, nikoli ni klonil; kazal je vselej dobro voljo, sovrastva ni poznal, zato je bil tudi pri sosedih zelo priljubljen. Za njegov prosti čas pa si je izbral, kar mu je bilo iz otroških let podarjeno: molitev in pesem sta bili njegovi najdražji spremljevalki do smrti.

Dne 17. decembra 1971 smo dragega prijatelja in družinskega očeta ob zelo veliki udeležbi pogrebcev spremili na farno pokopališče v Kaplo ob Dravi. Kapelski g. župnik je ob asistenci g. Vošnjaka iz Št. Janža vodil pogrebne obrede, v pridigi je zelo lepo orisal življenje rajnega, saj je bil v verskem oziru mož na mestu, bil je dolga leta cerkveni ključar in do zadnjega vnet cerkveni pevec. Še dva dni pred svojo smrtjo, v nedeljo poprej, je opravil božično spoved in s svojim mehkim tenorjem tako vneto prepeval adventne pesmi, tudi v ponedeljek navrh je bil še pri sveti maši, tokrat pa je prehodil to pot zadnjikrat. Za njegovo veliko ljubezen do petja se mu je v mrtašnici, pri pogrebni maši in ob grobu oddolžil moški pevski zbor iz Št. Janža in Kaple z žalostinkami. Ko smo se še pred kratkim znašli v veseli pevski družbi, je Franc nanovo omenil: „Ko bom umrl, ne pozabite mi ob grobu zapeti tisto mojo lepo pesem: „Gozdčič je že zelen...“ Ta želja se je rajnemu Francu izpolnila. Ko so krsto z njegovim truplom položili k večnemu pokoju, se je ta pesem v besedi in melodiji tokrat tako otožno in zadnjikrat izlila čez odprti grob. Spomlad že prišla bo, al' tebe na svet' kna bo. Tebe so djali v to črno zemljo.“

Dragi prijatelj in pevec! Tvoj mehki tenor bo molčal ob košnji, v cerkvi ali pa v veseli pevski družbi za vedno. Naj ti bo domača zemlja lahka!

Mečičevi družini in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

TV tedenski program TV

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 9. 1.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji... — PONEDELJEK, 10. 1.: 13.45 Informacije — Literarni študio — TOREK, 11. 1.: 9.30 Za našo vas — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Otroci, poslušajte. — SREDA, 12. 1.: 14.00 Informacije — V. Polanšek: Jernejevi pevci — CETRTEK, 13. 1.: 14.00 Informacije — Za prijetno popoldne — PETEK, 14. 1.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom — SOBOTA, 15. 1.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 9. januarja: 10.05 Berchtesgaden: Slalom za moške; 1. spust — 12.00 Slalom za moške; 2. spust — 16.00 Za otroke od 6. leta naprej: Riki-Tiki-Tavi — 16.20 Kenguru Skipy — 16.45 Za družino: SOS za Nemški zaliv — 17.10 Letalska varnost — 17.35 Otroci tu, otroci tam — 18.05 Mačji Peter, oddaja za najmlajše — za lahko noč — 18.10 Odprava v živalski svet — 19.00 Čas v sliki z vprašanjem tedna — 19.30 Šport — 20.10 Kristijan v času — 20.15 Kraj storjenega dejanja: „Münchenski otroče“ — 21.35 Erni Mangold čita „Pot v nebasa“ iz knjige „Poljubček, poljubček“ Ronaldah Dahla — 22.00 Čas v sliki — nočna oddaja — 22.10 Šport — nočna oddaja.

PONEDELJEK, 10. januarja: 10.30 Berchtesgaden: Veleslalom za moške; 1. spust — 12.30 2. spust — 18.00 Preskus na daljavo — 18.25 Mačji Peter, oddaja za najmlajše, za lahko noč — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Prašiček Dick; 1. del — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — aktualno — 20.06 Šport — 20.15 Bonanza — 21.10 Šola za starše; 1. del — 21.20 V dirkalnem taboru — 22.20 Čas v sliki — nočna oddaja.

TOREK, 11. januarja: Badgastein: Pregled tekmovalca za srebrni vrč — 18.00 Walter in Connie — tečaj angleškega jezika — 18.25 Mačji Peter, oddaja za najmlajše, za lahko noč — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Raj živali — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — aktualno — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.05 Mestni pogovori; nato čas v sliki — nočna oddaja.

SREDA, 12. januarja: 10.00 Televizija v šoli: Plamen v puščavi — 10.30 Resna knjiga ali listi z datumi — 11.00 Program za delavce: Neznani obraz — 12.55 Badgastein: Smuk za ženske; tekmovanje za srebrni vrč — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Skrivnostni snežak — 17.10 Za otroke od 11. leta naprej: Filmski snemalac Harry — 17.35 Lassie — 18.00 Tečaj francoščine — 18.25 Mačji Peter, oddaja za najmlajše; za lahko noč — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Kuhinja v televiziji — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — aktualno — 20.06 Šport — 20.15 Po sledeh Borna Sonnenfelsa in njegovega kroga — 21.20 Maša izpolnjenih želj — 23.05 Poročila — 23.10 Göteborg: Evropsko drsalno prvenstvo.

ČETRTEK, 13. januarja: 10.00 Televizija v šoli: Poznate prihodnost? — 10.25 Uvod v EDV — 10.55 Badgastein: Slalom za ženske: Tekmovanje za srebrni vrč — 12.55 Slalom za ženske: 2. spust — 14.00 St. Moritz: Evropsko prvenstvo v dvosedežnem bobu — 18.00 Tečaj italijanskega jezika — 18.25 Družina Petz, oddaja za najmlajše, za lahko noč — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Športni mozaik — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — aktualno — 20.06 Šport — 20.15 Potovanje gospoda Perichona, predstava Komedijskih iger v gradu Porcia — 21.30 Čas v sliki — nočna oddaja — 21.45 Generali se jokajo tiho — 22.30 Göteborg: Evropsko prvenstvo v drsanju.

PETEK, 14. januarja: 10.00 Televizija v šoli: Predariska — 10.30 Rudolf IV. in njegova doba — 11.00 Program za delavce: Mož iz del Riosa

— 12.20 St. Moritz — Evropsko prvenstvo v dvosedežnem bobu — 18.00 Kitzbühel: Pregled tekmovalca na Hahnenkamm — 18.25 Družina Petz, oddaja za najmlajše, za lahko noč — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Deklica na oblakih — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura aktualno — 20.06 Šport — 20.15 Uradni spisi XY — nerešeni — 21.20 Prezezi — 22.20 Čas v sliki — nočna oddaja — 22.35 Scaramoche, udvorljivi marki, film.

SOBOTA, 15. januarja: 12.55 Kitzbühel: Smuk za moške; 32. tekmovanje na Hahnenkamm — nato: Göteborg: Evropsko prvenstvo v drsanju — 15.05 Koncert ORF: Ludwig van Beethoven — 16.00 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.25 Za otroke od 6. leta naprej: Kletka — 16.35 Za otroke od 11. leta naprej: Mladi junak Filip — 16.50 Za mladino od 14. leta naprej: Kaj lahko postanem? — 17.20 Za družino: Nenavadni lov — 17.30 Nekoč in sedaj je enako pojutrišnjem — 18.00 Tedenski magazin — 18.25 Družina Petz, oddaja za najmlajše, za lahko noč — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Wiesbaden: Dober večer, sosede! — 22.05 Čas v sliki — nočna oddaja — 22.20 Šport — 23.00 Mesto v temi, kriminalna zgodba.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

SOBOTA, 8. januarja:

16.30 Košarka Crvena zvezda: Lokomotiva — 18.00 Obzornik — 18.15 Plus pet — mladinski kviz — 19.15 Mozaik — 19.20 TV kažipot — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Diana Ross in The Supremes — 21.25 Oddelek S — serijski film — 22.15 Poročila — 22.20 Hokej Jesenice: Olimpija.

NEDELJA, 9. januarja: 9.40 Stare krčme: Pri Reclju — 10.10 Kmetijska oddaja — 10.55 Mozaik — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Mestece Peyton — 18.00 Operacija Sangerano — italijanski film — 20.00 TV dnevnik — 20.35 TV komedija — 21.15 Športni pregled — 21.45 Poročila.

PONEDELJEK, 10. januarja: 17.55 Trije rokmavhi — I. del — 18.15 Obzornik — 18.30 V spomin Metoda Badjura — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 20.00 TV dnevnik — 20.35 M. Bor: Šola noči — TV drama — 22.00 Kulturne diagonale — 22.50 Poročila.

TOREK, 11. januarja: 17.35 M. Sušmelj: Slon na trgu — 17.50 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Od zore do mraka — 19.00 Mozaik — 19.05 Računalniki: Osnovni program — 19.30 Mikroekonomika: Zaščita podjetniške dejavnosti — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Mesto iluzij — ameriški film — 22.30 Poročila.

SREDA, 12. januarja: 17.50 Doktor Dolittle — serijski film — 18.15 Obzornik — 18.30 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana — 19.00 Mozaik — 19.05 Na sedmi stezi — 19.30 Naš ekran — 20.00 TV dnevnik — 20.35 A. Šenoa: Diogenes — II. del — 21.25 Evropsko drsalno prvenstvo — prenos iz Göteborga — 22.30 Poročila.

ČETRTEK, 13. 1.: 16.30 Evropsko prvenstvo v dvosedežnem bobu — posnetek iz St. Moritza — 17.35 Veseli tobogan: Slovenska Bistrica — II. del — 18.15 Obzornik — 18.30 Boj za obstanek — film — 18.55 Mozaik — 19.00 L. Bernstein predstavlja: Zvok orkestra — 20.00 TV dnevnik — 20.35 G. Boccaccio: O peresu angela Gabrijele — 21.10 Evropsko prvenstvo v drsanju — barvni posnetek in prenos iz Göteborga — 22.30 Poročila.

PETEK, 14. januarja: 16.30 Evropsko prvenstvo v dvosedežnem bobu iz St. Moritza — 17.40 L. Suhodolčan: Narobe svet — oddaja iz cikla Na očnik in Očalniki — 18.15 Obzornik — 18.30 Obisk iz Italije — II. oddaja — 18.45 Vzgojni problemi: Otrk se boji — 18.55 Smučarska šola — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Göteborg: Evropsko prvenstvo v drsanju — 22.30 Poročila.

Leute gibt's!

Verschenken laufend Geld. Sollen sie's!
Andere halten nichts davon.
Kaufen im KONSUM. Weil's Rückvergütung gibt.
Auf alle Einkäufe. Für Mitglieder.
Im vergangenen Jahr 92 Millionen Schilling.
Darum sind 530.000 Familien Mitglied im

KONSUM

SOBOTA, 15. januarja: 12.55 Kitzbühel: Smuk za moške — 16.30 Košarka Beograd: Jugoplastika — 18.00 Obzornik — 18.15 Veseli tobogan — 19.15 Mozaik — 19.20 TV Kažipot — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Göteborg: Evropsko prvenstvo v drsanju — 22.30 Poročila.

SELE

(Kulturna prireditve)

Že večkrat je kdo zatrdil: Najraje grem gledat igro, če igrajo domači igralci. Pa je res na Štefanovo bila udeležba zelo velika, ko je Katoliško prosvetno društvo „Planina“ uprizorilo dramo „Plavž“. Snov igre je sodobna, dejanje zapleteno, igralci so se pa tudi živeli v svoje vloge in jim naravnost izvrstno igrali. Veselimo se že na prihodnjo prireditve. Verjetno bo za pust kaj zabavnega.

Izredno ljubo darilo

za praznike in novo leto je prejela pd. Ridovčeva družina: novorojenko! Ridovčevi otroci so zelo nadarjeni. Cilka in Klara sta odličnjakinji na Slovenski gimnaziji, bratec Nantej pa hodi drugo leto v šolo in je tudi najboljši učenec. Taki otroci so sreča in ponos staršev. Naj se jim z novorojenko še pomnoži!

Čestitamo!

Visok življenjski jubilej

Dne 9. januarja bo naš Valentin Čertov dopolnil 85 let življenja. Za ta leta je telesno in umsko še zelo čil, le oči so ga začele zapuščati. Pred prvo svetovno vojno je služil vojaški rok, v vojni je bil na ruski fronti

ujet, pa mu v ujetništvu ni šlo slabo, srečno se je vrnil domov. Trgoval je z lesom, sedaj pa uživa pokoj ob skrbni postrežbi hčerke Micije, sinova Foltej in Hanzej pa sta mlajva kmeta, pd. Zvrh. Hlipovčnik in Adan.

Valentin Čertov je bil dolga leta občinski odbornik in je še ves čas načelnik udruženja vojnih povratnikov. Če se ga bo zdravje držalo kot doslej, bo čez 15 let obhajal stoletnico rojstva. Vsekakor želimo, da bi ga še dolgo imeli v svoji sredi!

Oddamo v najem „ESPRESSO-PODJETJE“ v Beljaku. — Dopise pod šifro „70.464“ ÖWG Klagenfurt, Alter Platz.

SLUŽBA V RIMU: Slovenec z odgovarjajočo izobrazbo dobi službeno mesto hotelskega receptorja ali knjigovodje. Ponudbe z življenjepisom pošljite na Hotel „BLED“, 00158 Roma, via S. Croce in Gerusalemme 40.

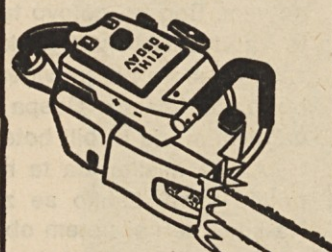
SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni vabi na

PRIREDITEV LJUDSKIH PLESOV

ki bo v nedeljo, 9. januarja 1972, ob 3. uri popoldne v Št. Primožu pri Voglu.

Na tej prireditvi se nam bo predstavila folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, ki bo izvajala narodne plesne in stare domače ohcet.

STIHL 050AV

eine Universalsäge für die Waldarbeit. 5,5 DIN PS stark und 9,8 kg leicht, außerdem hatsie den vibrationsdämpfenden STIHL-AV-Griff.

Gospodarski in poljedelski stroji — traktorji — motorne žage in vsi nadomestni deli — kuhinje — kuhinjski stroji in vse za gospodinjstvo — otroški vozički — televizijski in radioaparati — šivalni stroji — motorna kolesa — mopedi — mladinska kolesa za birmo

najugodnejše pri domačem podjetju

Johan Lomšek

ŠT. LIPŠ — TIHOJA 2

9141 Eberndorf — Dobrla vas

Telefon 0 42 37 — 246

Oglejte si zaloge in kupite ugodno!

IMPERIAL TELEVIZOR

RUTAR garantira: nikdar brez televizije

Podjunki trgovski center

RUTAR

nudi največjo izbiro in specialitete

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 — 281